

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 68/09-51

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. augusta 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť Dpl. Š. B., T., zastúpeného advokátkou JUDr. Ľ. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v L. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Dpl. Š. B. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v L. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004) p o r u š e n é b o l o .

2. Dplt. Š. B. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície v L. povinné vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia Dplt. Š. B. v sume 368,55 € (slovom tristošesťdesiatosem eur a päťdesiatpäť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Ľ. R., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície v L. je povinné uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 368,55 € (slovom tristošesťdesiatosem eur a päťdesiatpäť centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č... vedený v Š. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 68/09-30 z 20. mája 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Dplt. Š. B. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v L. (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004).

2. Porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na pojednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí s'ťažovateľ v tomto opísanom skutkovom stave:

«... dňa 22. 08. 2003 podal písomne Obvodnému oddeleniu Policajného zboru v T. trestné oznámenie s prílohou lekárskej správy o okolnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu ublíženia na zdraví. Trestné oznámenie bolo dňa 01. 01. 2004 postúpené Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície v L., ktorý konal pod sp. zn. ČVS: ORP 118/O/SV-LV-2004.

Uznesením zo dňa 21. 01. 2004 bol do konania pribratý súdny znalec na vypracovanie znaleckého posudku na ohodnotenie zranení s'ťažovateľa. Tento posudok bol znalcom predložený do vyšetrovacieho spisu dňa 15. 03. 2004.

Dňa 01. 04. 2004 bol spis pridelený policajnému orgánu, ktorý bol až do 30. 08. 2004 vo veci nečinný.

V období od 30. 08. 2004 do 20. 01. 2005 bol vyšetrovací spis z rôznych dôvodov sedemkrát presúvaný medzi Odborom všeobecnej kriminality Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v L., Odborom skráteného vyšetrovania Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v L. a Okresnou prokuratúrou v L.

Dňa 04. 02. 2005 s'ťažovateľ podal riaditeľovi Odboru skráteného vyšetrovania Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v L. s'ťažnosť na priet'ahy... S'ťažovateľ dostal odpoveď označenú ako „S'ťažnosť na priet'ahy v konaní – vyzrozumie“ dňa 21. 02. 2005. Dňa 20. 05. 2005 bolo vznesené obvinenie konkrétnej osobe pre trestný čin ublíženia na zdraví.

V čase od mája 2006 do júla 2006 konanie bolo dvakrát prerušené a následne bolo opätovne nariadené vyšetrovanie Okresnou prokuratúrou v L. Dňa 15. 11. 2006 bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie nestal. Uznesenie o zastavení trestného stíhania bolo okresným prokurátorom zrušené dňa 08. 12. 2006. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2008. Ďalší vyšetrovací úkon - pribratie znalca bol v konaní urobený až dňa 12. 10. 2007, t. j. takmer rok po zrušení uznesenia o zastavení trestného stíhania. Navyše znalec predložil svoj znalecký posudok až dňa 09. 12. 2008. Dňa 11. 12. 2008 vydalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Úrad

justičnej a kriminálnej polície v L. uznesenie, ktorým zastavil trestné stíhanie. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť dňa 18. 12. 2008, ktorú Okresná prokuratúra v L. uznesením 1 PV 1057/03-18 zamietla. Následne sťažovateľ podal dňa 11. 02. 2009 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok, o ktorom sa do dnešného dňa nerozhodlo.»

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie a rozhodnutie vo veci bez zbytočných prieťahov upravené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v L. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/O/SV-LV-2004) bolo porušené.

Súd priznáva sťažovateľovi podľa článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 €.

Súd priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov právnej zástupkyňi sťažovateľa...“

Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil tým, že „... zdĺhavý postup vyšetrovateľa priamo neguje princípy sebaochrany a negatívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu o vedení riadneho života v rámci spoločnosti. Sťažovateľ preto pociťuje krivdu a poníženie, lebo orgánom činným v trestnom konaní tak málo záleží na objasnení trestného činu spáchaného na jeho osobe. Liknavosť postupu vyšetrovateľa má za následok ťažkosti pri objasňovaní trestného činu s veľkým časovým odstupom od spáchania skutku, spôsobuje nemohúcnosť poškodeného v procese dokazovania a donekonečna predlžuje utrpenie započaté bez zavinenia sťažovateľa.

Sťažovateľ svojimi návrhmi, podaniami a sťažnosťami neprispieval k zbytočnému zdĺhavému postupu orgánov činných v trestnom konaní, ale práve naopak svojim aktívnym prístupom chcel dospieť k spravodlivému vyriešeniu veci.“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrilo okresné riaditeľstvo PZ podaním z 15. decembra 2008 (sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006) a z 5. júna 2009 (sp. zn. ORP-247/JKP-2009) a k jeho vyjadreniu zaujala stanovisko právna zástupkyňa sťažovateľa podaním z 25. júna 2009.

4.1 Zástupca okresného riaditeľstva PZ vo svojom vyjadrení z 15. decembra 2008 a 5. júna 2009 poukázal na prílohu listu, v ktorej je správa o vykonaných úkonoch vo veci vypracovaná vyšetrovateľom Policajného zboru.

4.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa na toto vyjadrenie okresného riaditeľstva PZ reagovala takto:

„... Okresné riaditeľstvo Policajného zboru... v L. vo svojom vyjadrení k sťažnosti neuviedlo nič, čo by nasvedčovalo tomu, že ústavná sťažnosť bola podaná nedôvodne. Konštatujeme, že vyjadrenie obsahuje faktografický popis úkonov a nereflektuje na porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v L. teda na svoju obranu neuviedlo nič podstatné. Podaní ústavnú sťažnosť považujeme za dôvodnú a v celom rozsahu zotrývame na jej obsahu.“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností, z písomných vyjadrení účastníkov konania a zo spisu okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004) ústavný súd zistil tento relevantný priebeh a stav predmetného konania (spis okresného riaditeľstva PZ je neprehľadný, pretože dokumenty v ňom nie sú založené v chronologickom slede ako boli vyhotovované; v spise je založená lekárska správa vyhotovená chirurgom MUDr. A. U. z 13. augusta 2003 s diagnózou zranenia sťažovateľa, pozn.):

Obvodné oddelenie Policajného zboru v T. 22. augusta 2003 spísalo zápisnicu so sťažovateľom o ublížení na zdraví.

Obvodné oddelenie Policajného zboru v T. vydalo 14. septembra 2003 uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-117/T-2003, ktorým odmietlo vec podozrenia zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví, ku ktorému malo dôjsť 26. júla 2003.

Sťažovateľ 23. októbra 2003 podal sťažnosť proti uzneseniu Obvodného oddelenia Policajného zboru v T. sp. zn. ČVS: ORP-117/T-2003 zo 14. septembra 2003.

Okresná prokuratúra L. vydala uznesenie č. k. 1 Pn 2537/2003-4 zo 4. decembra 2003, ktorým zrušila uznesenie Obvodného oddelenia Policajného zboru v T. sp. zn. ČVS: ORP-117/T-2003 zo 14. septembra 2003.

Obvodné oddelenie Policajného zboru v T. vydalo 12. decembra 2003 uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-117/T-2003, ktorým začalo trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví, ku ktorému malo dôjsť 26. júla 2003.

Okresné riaditeľstvo PZ vydalo 21. januára 2004 uznesenie v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004, ktorým pribral znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia chirurgie.

Dňa 13. februára 2004 bola spísaná zápisnica o výsluchu sťažovateľa.

Dňa 13. februára 2004 bola spísaná zápisnica o výsluchu svedkyne R. B.

Dňa 15. marca 2004 vypracoval znalec z odboru zdravotníctva, odvetvia chirurgie znalecký posudok č. 5/2004.

Dňa 4. októbra 2004 okresné riaditeľstvo PZ prevzalo list Okresnej prokuratúry L. č. k. 1 Pv 1057/2003-30 z 24. septembra 2004, ktorým vrátila spis na doplnenie vyšetrovania pre nedostatočne zistený skutkový stav veci a vytkla neodôvodnené prietahy v trestnom konaní.

Okresné riaditeľstvo PZ 22. októbra 2004 listom sp. zn. ČVS: ORP-568/OVK-LV-2004 požiadalo Obvodné oddelenie Policajného zboru v T. o podanie správy o vybavení predchádzajúcich trestných oznámení sťažovateľa a jeho manželky.

Obvodné oddelenie Policajného zboru v T. 3. novembra 2004 podalo odpoveď, ako boli vybavené predchádzajúce trestné oznámenia sťažovateľa a jeho manželky.

Na požiadanie okresného riaditeľstva PZ 13. januára 2005 bol vyhotovený záznam Obvodným oddelením Policajného zboru v T. z obhliadky miesta, kde malo dôjsť k ublíženiu na zdraví sťažovateľa.

Dňa 7. februára 2005 sťažovateľ podal riaditeľovi okresného riaditeľstva PZ sťažnosť na prietahy v konaní.

Dňa 16. februára 2005 bola spísaná zápisnica o výsluchu sťažovateľa.

Dňa 16. februára 2005 bola spísaná zápisnica o výsluchu R. B..

Dňa 28. februára 2005 bola spísaná zápisnica o výsluchu svedka Ing. J. R.

Dňa 3. marca 2005 bola spísaná zápisnica o výsluchu svedkyne Ing. A. R.

Sťažovateľ a jeho manželka sa listom z 20. apríla 2005 ospravedlnili z účasti na konfrontácii 22. apríla 2005.

Okresné riaditeľstvo PZ 4. mája 2005 listom sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004 návrhom požiadalo Okresnú prokuratúru L. (list doručený 9. mája 2005) o zastavenie trestného stíhania.

Okresné riaditeľstvo PZ 19. mája 2005 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004, ktorým prerušil trestné stíhanie vo veci. Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 29. septembra 2005.

Okresné riaditeľstvo PZ 20. mája 2005 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004, ktorým začalo trestne stíhať Ing. J. R. ako obvineného pre trestný čin ublíženia na zdraví sťažovateľa.

Okresné riaditeľstvo PZ 20. mája 2005 vypočulo svedka – lekára, chirurga.

Okresné riaditeľstvo PZ 20. mája 2005 vydalo uznesenie pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004, ktorým pribralo znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia chirurgie na vypracovanie dodatku k znaleckému posudku č. 5/2004.

Dňa 21. mája 2005 bolo okresnému riaditeľstvu PZ doručené odborné vyjadrenie lekára – psychiatra vo veci poškodenia zdravia sťažovateľa.

Okresná prokuratúra L. uznesením č. k. 1 Pv 1057/03-62 z 8. júla 2005 zrušila uznesenie okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004 z 20. mája 2005.

Dňa 10. augusta 2005 okresné riaditeľstvo PZ vykonalo miestnu obhliadku miesta činu, o čom spísalo zápisnicu.

Dňa 31. augusta 2005 vypracoval znalec doplnok k znaleckému posudku č. 75/2005.

Okresné riaditeľstvo PZ 19. septembra 2005 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004, ktorým prerušil trestné stíhanie vo veci.

Okresné riaditeľstvo PZ 6. marca 2006 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004, ktorým pokračovalo v trestnom stíhaní vo veci.

Dňa 20. marca 2006 podal Ing. J. R. sťažnosť proti uzneseniu sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004 zo 6. marca 2006.

Okresná prokuratúra L. 20. apríla 2006 vydala uznesenie č. k. 1 Pv 1057/2003-103, ktorým sťažnosť Ing. J. R. zamietla.

Dňa 17. mája 2006 bol vyhotovený úradný záznam o tom, že na 17. máj 2006 boli predvolaní na rekonštrukciu prípadu Ing. J. R. a sťažovateľ, ktorí sa však nedostavili. Ing. J. R. sa z neúčasti ospravedlnil.

Okresné riaditeľstvo PZ 31. mája 2006 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004, ktorým prerušilo trestné stíhanie vo veci z dôvodu, že pre neprítomnosť obvineného alebo svedka nemožno vec náležite objasniť. Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 7. júna 2006.

Dňa 12. júna 2006 podal sťažovateľ sťažnosť proti uzneseniu sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004 z 31. mája 2006.

Dňa 28. júna 2006 podal Ing. J. R. sťažnosť proti uzneseniu sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004 z 31. mája 2006.

Okresná prokuratúra L. 18. júla 2006 vydala uznesenie č. k. 1 Pv 1057/2003-117, ktorým sťažnosť Ing. J. R. zamietla.

Okresná prokuratúra L. 18. júla 2006 vydala uznesenie č. k. 1 Pv 1057/2003-120, ktorým nariadila vyšetovanie vo veci.

Okresná prokuratúra L. vrátila vyšetovací spis okresnému riaditeľstvu PZ a vydala pokyn č. k. 1 Pv 1057/2003-122 z 18. júla 2006 na vykonanie úkonov vo veci.

Okresná prokuratúra L. vydala 18. júla 2006 uznesenie č. k. 1 Pv 1057/2003-127, ktorým zrušila uznesenie okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004 z 31. mája 2006, ktorým bolo prerušené trestné stíhanie vo veci trestného činu, a uložila, aby vo veci znovu konalo a rozhodlo.

Okresné riaditeľstvo PZ 21. augusta 2006 vykonalo konfrontáciu sťažovateľa so svedkom, o čom spísal zápisnicu.

Okresné riaditeľstvo PZ 26. septembra 2006 vykonalo výsluch svedka M. H. a spísalo s ním zápisnicu.

Okresné riaditeľstvo PZ 26. septembra 2006 vykonalo výsluch svedka V. T. a spísalo s ním zápisnicu.

Okresné riaditeľstvo PZ 26. septembra 2006 vykonalo výsluch svedka M. K. a spísalo s ním zápisnicu.

Sťažovateľ 3. októbra 2006 predložil okresnému riaditeľstvu PZ vyčíslenie trov spojených s trestným konaním.

Okresné riaditeľstvo PZ 8. novembra 2006 vypočulo znalca a spísalo s ním zápisnicu.

Okresné riaditeľstvo PZ 15. novembra 2006 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006BK, ktorým trestné stíhanie vo veci zastavil.

Okresná prokuratúra L. 8. decembra 2006 vydala uznesenie č. k. 1 Pv 1057/2003-148, ktorým zrušila uznesenie okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006BK, ktorým bolo trestné stíhanie vo veci zastavené, a 8. decembra 2006 vydala pokyn č. k. 1 Pv 1057/2003-150, aby vo veci boli vykonané úkony.

Dňa 17. augusta 2007 bol spísaný úradný záznam okresnou prokurátorkou JUDr. A. D. o uložení úlohy vyšetrovateľovi, aby pribral do konania znalca z odvetvia traumatológie a vykonal vyšetovací pokus a následne rozhodol.

Okresné riaditeľstvo PZ 12. októbra 2007 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP- 462/OVK-LV-2006BK, ktorým pribral MUDr. L. Š., znalca z odboru zdravotníctva – farmácie, odvetvia chirurgie, uložil mu účasť na vyšetrovacom pokuse a vypracovať posudok.

Okresné riaditeľstvo PZ 29. februára 2008 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP- 462/OVK-LV-2006BK, ktorým trestné stíhanie vo veci prerušil. Sťažovateľovi bolo uznesenie doručené 11. decembra 2007.

Okresnou prokuratúrou L. bol spísaný záznam o vykonaní previerky vyšetrovacieho spisu a o uložení úlohy okresnému riaditeľstvu PZ č. k. 1 Pv 1057/2003-182 16. júna 2008 na vykonanie úkonov vo veci.

Okresné riaditeľstvo PZ 17. októbra 2008 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP- 462/OVK-LV-2006BK, ktorým pokračovalo v trestnom stíhaní vo veci.

Okresné riaditeľstvo PZ 17. októbra 2008 vykonalo rekonštrukciu deja, pri ktorom malo dôjsť k spáchaniu trestného činu, za prítomnosti sťažovateľa a svedka, o čom bola spísaná zápisnica.

Okresné riaditeľstvo PZ 11. decembra 2008 vydalo uznesenie sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006BK, ktorým trestné stíhanie vo veci zastavil.

Sťažovateľ 29. decembra 2008 podal sťažnosť proti uzneseniu okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006BK z 11. decembra 2008, ktorým bolo trestné stíhanie vo veci zastavené.

Dňa 31. decembra 2008 bol spis predložený Okresnej prokuratúre L. na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006BK z 11. decembra 2008.

III.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného riaditeľstva PZ v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004) došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, resp. práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru,

podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Podľa § 2 ods. 10 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy, nečakajúc na návrh strán.

Podľa § 230 ods. 1 Trestného poriadku dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Obdobná právna úprava platila aj podľa Trestného zákona platného do 1. januára 2006 (§ 174 ods. 1 zákon č. 141/1961 Zb.).

6. Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

6.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je trestné stíhanie (vyšetrovanie skutku podozrenia z ublíženia na zdraví), ktoré začalo Obvodné oddelenie Policajného zboru v T. vydaním uznesenia sp. zn. ČVS: ORP-117/T-2003 z 12. decembra 2003, teda pred viac ako piatimi rokmi.

6.2 Vychádzajúc z obsahu vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČVS: ORP-462/OVK-LV-2006 (pôvodne vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004) a postupu okresného riaditeľstva PZ v predmetnom konaní ústavný súd konštatuje, že právna a ani faktická náročnosť neboli príčinou doterajšej dĺžky konania.

6.3 V správaní sťažovateľa nezistil ústavný súd podstatné skutočnosti, ktoré by opodstatňovali konštatovanie o ich vplyve na vznik zbytočných prietáhov v posudzovanom konaní. Sťažovateľ, ktorý ešte v roku 2003 podal v predmetnej veci trestné oznámenie, v trestnom konaní vystupoval ako poškodený, ktorý sa opakovane domáhal konania vo veci.

6.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného riaditeľstva PZ v predmetnej trestnoprávnej veci, pričom zbytočné prietahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade prietahy v konaní možno posudzovať maximálne od začatia trestného stíhania, ktoré začalo 12. decembra 2003.

Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a k nej pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho vyšetrovacieho spisu ústavný súd konštatoval zbytočné prietahy. Okresné riaditeľstvo PZ v dobe od 15. marca 2004 až do 4. októbra 2004 vo veci nevykonalo žiaden úkon smerujúci k vyšetreniu a rozhodnutiu veci. Ďalej v čase od 3. novembra 2004 (keď mu bola doručená odpoveď na dopyt) do 13. januára 2005 (keď bol vyhotovený záznam z obhliadky) okresné riaditeľstvo PZ nevykonalo žiaden úkon.

Okresné riaditeľstvo PZ taktiež v čase od 8. decembra 2006 (zrušené uznesenie o zastavení trestného stíhania) do 12. októbra 2007 (keď bol pribratý znalec na podanie posudku) nevykonalo žiaden úkon vo veci.

Celé konanie je poznačené neefektívnosťou a nesústredenosťou. Tento záver vyplýva aj z listín a dokumentov Okresnej prokuratúry L., ktorá v liste č. k. 1 Pv 1057/2003-30 z 24. septembra 2004 uviedla: *„Vytýkam policajnému orgánu, že hoci trestné stíhanie bolo začaté uznesením z 12. 12. 2003, vypočul iba oznamovateľa Š. B., R. B. 13. 02. 2004 a zadovážil znalecký posudok z odboru zdravotníctva 15. 03. 2004. Až po viacerých urgenciách a signalizácii nadriadenému orgánu predložil spis s návrhom na postúpenie veci 23. 09. 2004, teda po šiestich mesiacoch po vykonaní úkonov. Ide o neodôvodnené prieťahy v trestnom konaní, preto žiadam o vykonanie konkrétnych opatrení, aby policajné orgány postupovali v zmysle § 168 odsek 2 Trestného poriadku a neopakovali sa obdobné prípady.“*

Obdobne Okresná prokuratúra L. uznesením č. k. 1 Pv 1057/2003-127 z 18. júla 2006 zrušila uznesenie povereného príslušníka okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ČVS: ORP-118/1-OSV-LV-2004 z 31. mája 2006 z dôvodu, že *„... policajt rozhodol o prerušení trestného stíhania predčasne, pretože pred prerušením trestného stíhania nevykonal všetko, čo bolo potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania“*.

Aj v nasledujúcom období okresné riaditeľstvo PZ nepostupovalo efektívne a koncentrovane, o čom svedčí uznesenie Okresnej prokuratúry L. č. k. 1 Pv 1057/2003-120 z 18. júla 2006, ktorým nariadila v predmetnej veci vyšetrovanie, i keď ide o prečin, a svoje rozhodnutie odôvodnila okrem iného, takto *„... policajt nesplnil v plnom rozsahu pokyny dozorovej prokurátorky z 24. 09. 2004 a 12. 05. 2005. Dňa 28. 07. 2005 bol policajtovi daný ďalší záväzný pokyn na postup vo vyšetrovaní, ktorý splnil opätovne iba sčasti, ale podstatné skutočnosti ku skutku nezistil.“*

Okresná prokuratúra L. uznesením č. k. 1 Pv 1057/2003-148 z 8. decembra 2006 zrušila uznesenie vyšetrovateľa okresného riaditeľstva PZ sp. zn. ORP-462/OVK-LV-2006 z 15. novembra 2006 z dôvodu, že „... uznesenie o zastavení trestného stíhania bolo vydané predčasne, bez dostatočného zistenia skutkového stavu veci...“.

Okresné riaditeľstvo PZ nevykonávalo úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako poškodený nachádzal, napriek tomu, že dozorujúca prokuratúra mu ukladala konkrétne úlohy.

Ústavný súd hodnotí obdobie nečinnosti okresného riaditeľstva PZ od 15. marca 2004 do 4. októbra 2004 a od 3. novembra 2004 do 13. januára 2005 a ďalej od 8. decembra 2006 do 12. októbra 2007 ako zbytočný priet'ah v konaní v trvaní viac ako 1 a pol roka. Bez ohľadu na to je neefektivitou a nekoncentrovanosťou (konštatované aj dozorujúcim orgánom) poznačené aj konanie ako celok.

Podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú z úradnej povinnosti.

7. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

8. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € z dôvodov uvedených v bode 3 I. časti odôvodnenia nálezu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre s'ťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie.

Pri určení jeho výšky vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať s'ťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv s'ťažovateľa (pozri body 1.1 až 1.3 tejto časti odôvodnenia) považuje za primerané v sume 2 000 € (60 252 Sk).

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný vyplatiť ho s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

9. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešnému s'ťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou. Advokátka vykonala tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, upresnenie s'ťažnosti 21. apríla 2009 a zaujatie stanoviska 25. júna 2009 k vyjadreniu okresného riaditeľstva PZ.

Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je 1/6 z výpočtového základu. Za jeden úkon vykonaný v roku 2009 patrí advokátke odmena z výpočtového základu 695,41 € (20 949,92 Sk), t. j. 115,90 €, a režijný paušál 6,95 €, teda spolu 122,85 €. Advokátka vykonala v roku 2009 tri právne úkony, za ktoré jej prináleží odmena 3-krát po 115,90 € a režijný paušál 3-krát po 6,95 €.

Za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom patrí advokátke odmena v celkovej sume 368,55 € (11 102,94 Sk).

Ústavný súd po splnení podmienok ustanovil sťažovateľovi právnu zástupkyňu na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, uložil Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky uhradiť ustanovenej právnej zástupkyňi trovy právneho zastúpenia.

Keďže sťažovateľ bol úspešný v konaní pred ústavným súdom, preto je okresné riaditeľstvo PZ povinné uhradiť vzniknuté trovy konania Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

10. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2009